

KRONOLOGIJA ZBIVANJA NA PODRUČJU GLINSKOG I VRGINMOŠĆANSKOG KOTARA 1939. – 1941./1942. GODINE

PRIREDILI:

Matko Globačnik
Ilija Ranić

KRONOLOGIJA

- KOTARI GLINA I VRGINMOST
- HRVATSKA I JUGOSLAVIJA
- EUROPA I SVIJET

1939.

VELJAČA

DATUM	DOGAĐAJI
4. II.	Namjesnik knez Pavle Karađorđević smjenjuje premijera M. Stojadinovića. (Boban 1974, I: 462)
9. II.	Počinje izlaziti tjednik <i>Hrvatski narod</i> , čiji je glavni urednik bio M. Budak, a suradnik glinski odvjetnik M. Puk.
10. II.	U Zagrebu je osnovano društvo „Krajina – udruženje za kulturno i privredno podizanje naroda” čiji je predsjednik S. Kalember. (Regan 2022: 82)
16. II.	Novi premijer D. Cvetković izjavljuje da „sporazum sa Hrvatima kao hrvatsko pitanje” mora biti „jasna i odlučna politika” Kraljevske vlade. (Boban 1974, II: 10)

OŽUJAK

10. III.	Staljin u govoru na Osamnaestom partijskom kongresu SKP(b)-a protiv zapadnih demokracija izjavljuje da SSSR neće vaditi „kestenje iz vatre” za ratne hušakače. (Bezimenski 2002: 142)
	Cvetković izjavljuje da rješenje hrvatskog pitanja „mora biti takvo da Hrvatima stvori i formalnu i stvarnu ravnopravnost u granicama ove državne zajednice”. (Boban 1974, II: 15)
14. III.	Proglašena neovisnost Slovačke koja potpada pod utjecaj nacističke Njemačke. (Longerich 2015: 639)
15. III.	Njemačke trupe umarširale u Češku, proglašen Protektorat Češke i Moravske. (Longerich 2015: 639)
	Počinje sjednica Privremenog rukovodstva KPJ na Bohinju. Nakon polugodišnjeg boravka u Moskvi i dobivanja mandata od Kominterne, J. Broz Tito pokreće reorganizaciju KPJ. (Tito 1982, IV: 328, 330)
23. III.	Litva pod pritiskom predaje Klaipėdu (Memel) Njemačkoj. (Longerich 2015: 641)

TRAVANJ

1. IV.	Španjolski građanski rat završava pobjedom nacionalističkih snaga pod vodstvom F. Franca; Velika Britanija i Francuska garantiraju neovisnost Poljskoj. (Kotkin 2017: 615)
2.–4. IV.	Prvi razgovori Cvetkovića i predsjednika HSS-a i SDK-a V. Mačeka. (Boban 1974, II: 34–35)
17. IV.	SSSR predlaže sklapanje vojnog saveza Velikoj Britaniji i Francuskoj. (Bezimenski 2002: 160)
27. IV.	Sklopljen sporazum između Cvetkovića i Mačeka o stvaranju Banovine Hrvatske koji Namjesništvo odbija. (Boban 1974, II: 47–49)

SVIBANJ

22. V.	Sklopljen Čelični pakt između Njemačke i fašističke Italije. (Longerich 2015: 651)
23. V.	Velika Britanija i Francuska pristaju na pregovore o savezu sa SSSR-om u Moskvi. (Bezimenski 2002: 160)
28. V.	Puk organizira Budakovo predavanje u Glini. (Mrkalj 2022: 335)

SRPANJ

8. VII.	Osnovana je podružnica društva „Krajina” u Glini. (Regan 2022: 83)
9. VII.	Stojadinović je izbačen iz JRZ-a, čiji novi predsjednik postaje D. Cvetković. (Boban 1974, II: 60)
	Nakon Stojadinovićeva izbacivanja iz JRZ-a, stranački ogranak u Glini podijelio se na dvije frakcije, jednu pod vodstvom Gj. Sužnjevića i drugu pod vodstvom B. Ercegovca. (Regan 2022: 81)
25. VII.	Početak pregovora Velike Britanije, Francuske i SSSR-a o vojnome savezu. (Bezimenski 2002: 160)

KOLOVOZ

3. VIII.	Prvi spomen tajnoga protokola u trgovačkim pregovorima Njemačke i SSSR-a. (Bezimenski 2002: 213)
17. VIII.	Vojne delegacije Velike Britanije i Francuske napuštaju Moskvu. (Bezimenski 2002: 217)
24. VIII.	Sklopljen pakt Hitler–Staljin u Moskvi. (Kotkin 2017: 665)
26. VIII.	Sklopljen Sporazum Cvetković–Maček kojim je uspostavljena Banovina Hrvatska. (Boban 1974, II: 63)
31. VIII.	Ban I. Šubašić raspušta sva gradska vijeća u Banovini Hrvatskoj. (Regan 2022: 77)

RUJAN

1. IX.	Napadom Njemačke na Poljsku počinje Drugi svjetski rat u Europi.
17. IX.	Crvena armija ulazi u istočnu Poljsku. (Kotkin 2017, II: 683)
21. IX.	Donesena odluka o zabrani održavanja zborova i manifestacija do 10. XI. na području Banovine Hrvatske. (Regan 2022: 79)
26. IX.	Tito u Moskvi predaje izvještaj koji će biti smjernica za daljnji rad KPJ i koji potvrđuje Kominternu. U njemu se tvrdi da je Drugi svjetski rat imperijalistički rat, a Vlada Cvetković–Maček izraz buržoaskog sporazuma za eksploataciju zemlje. (Tito 1982, V: 19–27)
28. IX.	Sklopljen Njemačko-sovjetski ugovor o granici i prijateljstvu. (Longerich 2015: 694)

LISTOPAD

12. X.	Uredbom o službenim odnošajima banovinskih službenika u Banovini Hrvatskoj suspendirani su svi službenici naslijeđeni iz Dunavske, Vrbaske i Zetske banovine. (Regan 2022: 78)
X.	Predsjednik kotarskog HSS-a u Glini J. Bjelajec potajno se žali banu Šubašiću na lokalne frankovce i optužuje ih za brojne zločine, pa i ubojstvo župnika J. Vedrine u Bučici. (Mrkalj 2022)

STUDENI

9. XI.	Incident između Hrvata i Srba glinskog kraja izbija kada se tridesetak članova HSZ-a na inicijativu članova iz Male Soline zbog lažnih vijesti spremalo na napad na srpsko selo Jamu. (Karaula 2022: 115)
30. XI.	Sovjetskim napadom na Finsku izbija Zimski rat. (Kotkin 2017, II: 723)

PROSINAC

1.-2. XII.	Izbija incident u srpskom selu Kraljevcani zbog lažnih vijesti da HSZ planira napasti selo. (Karaula 2022: 116)
3. XII.	U Glini je održana konferencija društva „Krajina” pod predsjedanjem S. Brankovića na kojoj je donesena rezolucija u kojoj se traži da se svi kotari od Jasenovca do Knina s apsolutnom srpskom većinom odvoje od Banovine Hrvatske i pripoje Vrbaskoj banovini te da se raspusti HSZ. Oko 450 članova glinskog HSZ-a izvodi javnu vježbu kod Jukina i potom maršira ulicama Gline. (Boban 1974, II: 213; Karaula 2022: 115)
10. XII.	Održana konferencija pokreta „Srbi na okup” u Vrginmostu pod predsjedanjem M. Samardžije i M. Crevara, na kojoj su sudjelovali i nosioci pokreta iz vojničkog, petrinjskog, glinskog i kostajničkog kotara. Na konferenciji je usvojena protubanovinska rezolucija. (Boban 1974, II: 212–213; Regan 2022: 83)
11. XII.	U pismu Mačeku, Cvetković je upozorio da dobiva mnogo pritužbi od pristaša iz Banovine Hrvatske o nepravdom „forsiranju” SDS-a. (Boban 1974, II: 198)
	J. Bjelajec piše banu Šubašiću da velikosrpski elementi organiziraju tzv. „Željeznu gardu” u Glini te da je situacija u kotaru i gradu napeta. (Karaula 2022: 116)
14. XII.	SSSR izbačen iz Društva naroda zbog napada na Finsku. (Kotkin 2017, II: 729)
31. XII.	Akcijski odbori pokreta „Srbi na okup” iz Gline i Vrginmosta na sastanku u Glini stvaraju zajednički „Akcioni odbor Banije”. (Regan 2022: 84)

1940.

SIJEČANJ

14. I.	Knez Pavle dolazi u službeni posjet Zagrebu. (Boban 1974, II: 156)
23. I.	Sastanak G. Ciana i A. Pavelića dovodi do revitalizacije ustaške organizacije u Italiji. (Jareb 2006: 447)

VELJAČA

22. II.	Održano je više konferencija SDS-a i Seljačkog kola u Glini na kojima je donesena Rezolucija o seljačkoj prosvjeti, podršci inteligencije, uvjetima za mladež te o kulturnoj i ekonomskoj obnovi sela. (Krivokapić Jović 2022: 100)
---------	---

OŽUJAK

15. III.	Tito se vraća u Zagreb iz Moskve, s posljednjeg predratnog putovanja u SSSR. (Tito 1982, V: 268)
12. III.	Kapitulacija Finske koja je prisiljena ustupiti dijelove teritorija SSSR-u. (Kotkin 2017, II: 746–747)

TRAVANJ

9. IV.	Njemačka napada Dansku (koja je kapitulirala isti dan) i Norvešku. (Longerich 2015: 721)
--------	--

SVIBANJ

1. V.	U prvoj polovini svibnja senator P. Zec i društvo „Krajina” na području Like i Sjeverne Dalmacije provode koordiniranu protubanovinsku i protusporazumsku akciju. (Regan 2022: 84)
10. V.	Jedinice Wehrmachta prodiru u Nizozemsku, Belgiju i Luksemburg radi napada na Francusku. (Longerich 2015: 723)
	Održani su općinski izbori u Banovini Hrvatskoj na kojoj premoćnu pobjedu ostvaruje HSS. (Boban 1974, II: 251)
19. V.	Na općinskim izborima SDK pobjeđuje u općinama Glina, Jukinac i Topusko, SDS u općini Čemernica, JRZ u općinama Klasnić, Maja, Mali Gradac, Banski Grabovac i Vrginmost, a srpske nezavisne liste u općinama Kraljevcani, Bović i Lasinja. (Regan 2022: 82)

LIPANJ

15. VI.	Sovjetske trupe zauzimaju Litvu, Latviju i Estoniju. (Kotkin 2017, II: 770)
21. VI.	Francuska kapitulira nakon vojnog poraza od Njemačke. (Longerich 2015: 726)
24. VI.	Uspostava diplomatskih odnosa Kraljevine Jugoslavije sa SSSR-om. (Globačnik 2019: 48)
26. VI.	SSSR ultimatumom prisiljava Rumunjsku na prepuštanje Besarabije i sjeverne Bukovine. (Kotkin 2017, II: 773–774)

RUJAN

27. IX.	Sklopljen Trojni pakt između Njemačke, Italije i Japana u Berlinu. (Longerich 2015: 745)
---------	--

LISTOPAD

12. X.	Ribbentrop s Hitlerovim dopuštenjem poziva Molotova u Berlin na pregovore o razgraničenju sfera utjecaja između Njemačke i SSSR-a koji, međutim, propadaju u studenom. (Bezimenski 2002: 299, 329)
19. X.	U Zagrebu počinje s radom Peta zemaljska konferencija KPJ koja potvrđuje kurs partijske boljševizacije i uz pristanak Moskve službeno izabire Tita kao generalnog sekretara KPJ-a. (Tito 1982, VI: 297–299)
28. X.	Italija napada Grčku bez znanja Njemačke. (Longerich 2015: 746)

PROSINAC

18. XII.	Hitler potpisuje Direktivu br. 21 kojom započinju pripreme operacije „Barbarossa” za napad na SSSR. (Bezimenski 2002: 341)
31. XII.	Zabranjen rad Ujedinjenih radničkih sindikata (URS) zbog jakog utjecaja komunista u toj organizaciji. (Tito 1982, VI: 302)

1941.

VELJAČA

23. II.	U Glini je održana kotarska konferencija SDS-a kojoj prisustvuje M. Durman, član rukovodstva SDS-a u Zagrebu. (Krivokapić Jović 2022: 104)
---------	--

OŽUJAK

25. III.	Jugoslavija pod njemačkim pritiskom pristupa Trojnom paktu. (Longerich 2015: 760)
27. III.	Pod britanskim utjecajem u Beogradu je izvršen puč srpskih vojnih časnika na čelu s generalom D. Simovićem. (Tomašević 2002: 47)
	Hitler donosi odluku o napadu na Jugoslaviju. („Plan 25”) (Krizman 1983, I: 352)
28. III.	Hitler upoznaje Mussolinija s odlukom da napadne Jugoslaviju; Mussolini poziva Pavelića u Rim. (Krizman 1983, I: 353–354)

TRAVANJ

3. IV.	Maček pregovara s njemačkim izaslanikom W. Malletkeom i odbija raspravu o neovisnoj Velikoj Hrvatskoj. (Boban 1974, II: 400–401)
4. IV.	Nakon prethodnih dogovora sa Simovićem, Maček odlazi iz Zagreba u Beograd i ulazi u Simovićevu Vladu. (Boban 1974, II: 402)

	U Moskvi je između SSSR-a i Jugoslavije sklopljen pakt o prijateljstvu i nenapadanju. (Globačnik 2019: 96)
5. IV.	Skupina ustaša na čelu sa S. Kvaternikom i HSS-ovci razočarani Mačekom politikom predaju u Zagrebu njemačkom izaslaniku E. Veessenmayeru deklaraciju u kojoj se traži da Njemačka prizna i pruži pomoć neovisnoj hrvatskoj državi. (Jareb 2006: 571–572)
6. IV.	Njemačka napada Jugoslaviju i Grčku; bombardiran Beograd. (Longerich 2015: 762)
10. IV.	Njemačka vojska ulazi u Zagreb; S. Kvaternik na radiju u ime poglavnika A. Pavelića proglašava uspostavu Nezavisne Države Hrvatske (NDH); odmah potom pročitana je Mačekova proglašenja, koji je kasnije ustaški tisak preoblikovao, a koji je u izvorniku pozivao „sve Hrvate da se novoj vlasti pokore“, članove HSS-a „da ostanu mirni“, a kotarske poglavare da „suraduju s novim vlastima“. (Krizman 1983, I: 382, 386)
	U Glini načelnik M. Milić, prema nalogu ustaša, na čelu s J. Misonom i M. Vidakovićem, uz suradnju HSZ-a, razoružava 520 vojnika Kraljevine Jugoslavije (od toga 400 Srba s Korduna), a ustaše preuzimaju vlast u gradu. (Karaula 2022: 117)
	Mussolini u Rimu prima na razgovor Pavelića. (Krizman 1983, I: 399)
11. IV.	Prethodnica <i>Wehrmachta</i> ulazi u Vrginmost i Topusko. U Topuskom vlast preuzimaju ustaše A. Kocman, I. Briješki i dr. i odmah počinju s uhićenjima, progonima i ubijanjem istaknutijih ljudi u tom mjestu. (Baić 1980: 36)
12. IV.	Jedinice <i>Wehrmachta</i> ulaze u Petrinju i Glinu. (Vujasinović i Višnjić 2011: 22)
14./15. IV.	Pavelić stiže u Zagreb nakon pregovora s Veessenmayerom i talijanskim izaslanikom F. Anfusom u Karlovcu. (Krizman 1983, I: 409–412)
15. IV.	CK KPJ izdaje proglas „Narodi Jugoslavije!“ u kojem poziva na borbu protiv agresora na Kraljevinu Jugoslaviju i njihovih kolaboracionista. (Tito 1982, VI: 189–191)
	Formiran ustaški logor Danica kraj Koprivnice. (Dizdar 2002: 47)
16. IV.	Pavelić imenuje prvu Vladu NDH, u kojoj je ministar pravosuđa M. Puk, organizator ustaškog pokreta i uspostave ustaške vlasti na teritoriju kotara Glina i Vrginmost. (Krizman 1983, I: 413)
	Zagrebački nadbiskup A. Stepinac dolazi u prvu audijenciju Paveliću. (Stepinac 2020: 401)
17. IV.	Predstavnici vojske Kraljevine Jugoslavije u Beogradu potpisuju bezuvjetnu predaju Njemačkoj i Italiji. (Tomašević 2002: 56)
	Pavelić proglašava Zakonsku odredbu o zaštiti naroda i države, čime daje zakonski temelj ustaškom teroru. (Zakoni 1941, I: 15)
18.–24. IV.	Pavelić ukida sve stare propise Banovine Hrvatske o kotarskim skupštinama i upravnim odborima te raspušta sva općinska poglavarstva koja prepušta ustaškim povjerenicima; otpuštaju se svi građani srpske nacionalnosti i „nepoćudni“ iz državne službe; raspušta se Sokol Kraljevine Jugoslavije i konfiscira se njegova imovina. (Zakoni 1941, I: 28, 32–33, 45–49, 54–55)
19. IV.	J. Devčić postaje glavni opunomoćenik ustaša za kotar Glinu i Vrginmost; M. Vidaković predsjednik općine u Glini; J. Rebok postaje logornik u Glini; N. Vidaković tabornik u Glini; u Vrginmostu ustaški povjerenik postaje J. Plemenčić, a tabornik M. Blažević; u Topuskom ustaški povjerenik postaje I. Briješki. (Roksandić 1974: 816; Baić 1980: 34, 37)
20. IV.	Ustaše uhićuju desetak osoba, Srba i komunista te članova predratnih političkih stranaka u gradu Glini i odvođe ih u logor Danica. Uhićen je i sekretar KK KPH Glina M. Šurbat. Jedini je uspio pobjeći J. Marjanović, dok su drugi ubijeni. (Roksandić 1974: 819)
23. IV.	Operacija „Marita“ završava kapitulacijom Grčke, čiji su teritorij okupirale Njemačka i Italija. (Longerich 2015: 763)
	Njemačka i talijanska diplomacija utvrđuju demarkacijsku liniju u NDH, prema kojoj <i>Wehrmacht</i> zaposjeduje kotar Glinu, a talijanska vojska kotar Vrginmost. (Muić 2022)
25. IV.	Pavelić donosi Zakonsku odredbu o zabrani ćirilice kojom je zabranjena svaka upotreba ćirilice na cijelom području NDH. (Zakoni 1941, I: 60)

28. IV.	Stepinac objavljuje poslanicu područnom svećenstvu tiskom i radijom, u kojoj poziva na „uzvišeni rad oko čuvanja i unapređenja” NDH, čiji će „čvrsti temelji” moći biti izgrađeni samo na „Božjem zakonu, a ne na lažnim načelima ovoga svijeta”. (Stepinac 2020: 405–408)
	Prvi masovni zločin u NDH: ustaše u nazočnosti E. D. Kvaternika, ravnatelja za javni red i sigurnost NDH, ubijaju dvjestotinjak Srba u selu Gudovac kraj Bjelovara. (Globačnik 2019: 102)
30. IV.	Pavelić donosi zakonske odredbe o rasnoj pripadnosti te o zaštiti arijske krvi i časti hrvatskog naroda kojima se ljudska prava eksplicitno niječu Židovima i Romima. (Zakoni 1941, I: 109–115)
SVIBANJ	
početak svibnja	Na užem sastanku lokalnih ustaša u gradu Glini dogovoreno je da se pogube svi muški građani Gline srpske nacionalnosti iznad 16 godina. (Antonovski 1974: 124)
1. V.	U povodu prvoga svibnja, objavljen je proglas „Radni narode Jugoslavije!” koji je u ime CK KPJ napisao Tito, a u njemu se za rat okrivljuju demokrati i „financijske oligarhije” zapadnih demokracija zajedno s nacistima i fašistima, dok SSSR korača putem koji su obilježili „najveći geniji čovječanstva: Marx – Engels – Lenjin – Staljin”. U ovo vrijeme održano je i Majsko savjetovanje KPJ na kojem je za propast Kraljevine Jugoslavije optužena dotadašnja jugoslavenska „buržoaska vladajuća klika”. (Tito 1982, VII: 3–7, 26–40; Globačnik 2019: 107)
3. V.	Donesena je Zakonska odredba o prelazu s jedne vjere na drugu, s ciljem poticanja prijelaza pravoslavnih na katolicizam. Prijelaz je valjan ako stranka koja mijenja vjeru podnese pismenu prijavu „upravnoj vlasti prve molbe”, kotarskoj oblasti, odnosno gradskom poglavarstvu, dakle svjetovnoj vlasti. (Zakoni 1941, I: 157)
	Ustaše ubijaju trojicu srpskih seljana u Mačkovom Selu i jednog seljana u Dodošima u kotaru Glina. (Zatezalo 2005: 37)
	Stepinac šalje pismo glinskome katoličkom župniku F. Žužeku u kojem ga upozorava da ga „s više strana” žele smijeniti s njegova položaja u Glini. (Mrkalj 2018: 135)
4. V.	U Ministarstvu unutarnjih poslova NDH uspostavljeno je Ravnateljstvo za javni red i sigurnost. (RAVSIGUR) (Zakoni 1941, I: 299)
	U selima kotara Glina ustaše provode akciju pretresa radi oduzimanja oružja. Pri tome pljačkaju i uhićuju desetke srpskih seljaka, od kojih ubijaju desetak, u Bačugi, Banskome Grabovcu i Velikome Šušnjaru. (Vujasinović i Višnjić 2011: 26)
5. V.	Ustaše uhićuju četiri osobe srpske i jednu osobu ruske nacionalnosti u Topuskom. Nitko od njih nije preživio rat, a pretpostavlja se da su ubijeni u logoru Jadovno. (Baić 1980: 875–876)
6. V.	Ustaše pogubljuju petstotinjak Srba iz Veljuna kraj Slunja u Hrvatskom Blagaju. (Globačnik 2019: 103)
	Ustaše na području kotara Glina ubijaju pedesetak uglednijih ljudi u njihovim selima: političara, učitelja, pravoslavnih svećenika, časnika bivše jugoslavenske vojske i solunskih dobrovoljaca. (Roksandić 1974: 820)
	Ustaše na području kotara Vrginmost uhićuju šezdesetak uglednijih Srba i odvođe ih u logor Danicu u Koprivnici. Ubijeni su početkom kolovoza u Jadovnu, na temelju naredbe Ravnateljstva za javni red i sigurnost NDH od 30. srpnja da se svi „zatvoreni pod sumnjom radi komunizma” otpreme u Gospić. (Aralica 2011: 45)
	Oružnički narednik iz oružničke postaje Gornji Klasnić, S. Vrkljan, uhićuje komuniste s područja Klasnića. Svi su odvedeni u logor Danica kraj Koprivnice i poslije ubijeni u Jadovnu. (Zatezalo 1988: 198)
9. V.	SSSR prekida sve diplomatske odnose s Kraljevskom jugoslavenskom vladom u izbjeglištvu i time priznaje raspad Kraljevine Jugoslavije. (Globačnik 2019: 107)
	Ustaše iz Jukinca Š. Naglič i N. Lipak uhićuju i ubijaju bilježnika općine u Jukincu R. Ratkovića. (Vujasinović i Višnjić 2011: 28)
	U skladu s dogovorom o demarkacijskoj liniji, <i>Wehrmacht</i> se povlači iz Topuskog i Vrginmosta, kamo ulazi talijanska vojska koja je jedne noći spriječila uhićenje svih srpskih muškaraca u Vrginmostu od strane ustaša. (Baić 1980: 36)

10. V.	Održava se dvodnevni sastanak KK KPH za Glinu u Gornjem Selištu pod vodstvom sekretara OK KPH za Karlovac Ive Marinkovića. Izvršena je obnova Kotarskog komiteta i prenesena je poruka o nepriznavanju okupacije i podjele Jugoslavije te stvaranja NDH. Priopćene su upute OK KPH za Karlovac o prikupljanju oružja i drugog materijala. (Antonovski 1974: 124; Baltić 1988: 191)
11. V.	Na pogrebu R. Ratkovića okupio se mali broj Glinjana. Oproštajni govor održao je postolar S. Jakšić koji se zavjetovao na osvetu, ali je i sâm dva dana kasnije pogubljen u Prekopi. (Roksandić 1974: 820)
11./12. V.	Ustaše iz Gline u suradnji s ustašama emigrantima, pristiglima autobusima između 17 i 18 sati iz Zagreba, uz pomoć proustaški nastrojenih glinskih građana, u noći uhićuju u Glini sve muškarce srpske nacionalnosti koji su sposobni nositi pušku. Zatvaraju ih u kotarski zatvor i njegovo dvorište. (Roksandić 1974: 820–822; Roksandić 1988: 285–287)
12./13. V.	Tijekom dana 12. svibnja ustaše nastavljaju s uhićenjima, preslušavaju uhićene i naređuju kopanje velikih grobnih jama seljacima iz Prekope i susjednih sela Hadžera, Dvorišta i Kihalca. Svi uhićeni, njih više stotina, ubijeni su u noći u Prekopi, osim glinskog nogometaša N. Samardžije koji je uspio pobjeći. (Roksandić 1988: 287; Vujašinović, Višnjić i Roksandić 2011: 38–41, 70–80)
14. V.	Stepinac u pismu Paveliću prosvjeduje zbog pogubljenja srpskih žitelja Gline u Prekopi. (Mrkalj 2018: 136; Stepinac 2020: 409)
17. V.	Glinski tabornik N. Vidaković pušta kućama nekoliko desetaka radnika srpske nacionalnosti iz okolnih sela, koji su uhićeni 12. svibnja prilikom dolaska u Glinu na posao. Trgovine i radnje ljudi koji su ubijeni prethodnog dana predane su ustaškim povjerenicima koji daju minimum za preživljavanje obiteljima ubijenih. (Roksandić 1974: 824–826; Roksandić 1988: 287)
18. V.	Pavelić donosi Zakonsku odredbu o prijekom sudu, čime daje zakonski oblik za masovne likvidacije po kratkom postupku svih „nepoćudnih elemenata”. (Zakoni 1941, I: 288)
20. V.	Njemačka započinje zračnu invaziju Krete na kojoj su stacionirane britanske trupe. (Longerich 2015: 763)
22. V.	Tito odlazi iz Zagreba preko Zemuna u Beograd koji je od tada sjedište Politbiroa CK KPJ. (Tito 1982, VII: 262; Goldstein 2015: 201)
27. V.	Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja NDH objavljuje Upute o prijelazu s jedne vjere na drugu, čime se pristupa organiziranom prekrštavanju pravoslavnog stanovništva. Uputama se ukazuje kotarskim i gradskim vlastima da jedino one mogu izdavati potvrde o prijavi za vjerski prijelaz. (Zakoni 1941, I: 473)
28. V.	Na sjednicu KK KPH za Glinu ponovno dolazi I. Marinković kako bi se razmotrilo stanje nakon uhićenja J. Marjanovića, A. Koraka i drugih komunista. (Đurić 1988: 25)
druga pol. svibnja	Formiran Kotarski komitet KPH za Vrginmost kojemu je sekretar Rade Bulat, a u selima kotara postoji dvanaest ćelija s 99 članova KPH. (Baić 1980: 40)
kraj svibnja	Uhićeni su svi glinski Židovi, njih dvadesetak sa ženama i djecom. Prebačeni su u Loborgrad i Jasenovac, gdje su izgubili život, osim obitelji Kohn koja je pobjegla u Italiju. (Vujašinović i Višnjić 2011: 51)

LIPANJ

1. VI.	Na katolički blagdan Duhova u Glini je održan veliki ustaški zbor na koji su došli ministar Puk iz Zagreba te visokopozicionirani članovi ustaškog pokreta iz Zagreba, Petrinje i Siska. U govoru je Puk rekao da „tuđinski elementi” žele potkopati izgradnju „nove Hrvatske” te da u „povelji cara Leopolda stoji već napisano, da će ti elementi, koji su k nama doseljeni otići natrag, kada dođe vrijeme, a sada je to vrijeme došlo”. (Mrkalj 2018: 136–137)
2. VI.	Njemačke trupe osvajaju Kretu. (Longerich 2015: 763)
3. VI.	Ministar Puk donosi odluku o formiranju prijekog suda na području Sudbenog stola u Petrinji. Za predsjednika prijekog suda imenovan je Z. Bratolić, vijećnik Sudbenog stola u Petrinji, a za suce V. Galinović, sudac Kotarskog suda u Glini, i ustaša I. Turki iz Petrinje. (Zakoni 1941, II: 60)
	Glinske ustaše i sâm Puk dobivaju javnu pohvalu za svoj rad u <i>Hrvatskom narodu</i> , središnjem dnevniku NDH.

4. VI.	Održana konferencija njemačkih predstavnika i vlasti NDH u Zagrebu o preseljenju stanovništva. Dogovoren je plan deportacije Slovenaca u NDH te Srba iz NDH u okupiranu Srbiju u trima valovima, u razdoblju od 7. 6. do 31. 10. 1941. (Karakaš Obradov 2022: 347)
6. VI.	Pavelić odlazi u prvi posjet Hitleru u Berghof. Hitler se usuglasio s Pavelićem da NDH prihvati slovenske useljenike i deportira Srbe u okupiranu Srbiju. Odobrio je radikalne mjere prema Srbima s tvrdnjom da previše tolerancije može biti štetno i predložio Paveliću da pedeset godina vodi „nacionalno netolerantnu politiku”. (Krizman 1983, II: 45–49)
7. VI.	Ministar unutarnjih poslova NDH A. Artuković naređuje da se „svi Srbijanci, koji borave na teritoriju NDH (...) u roku od 10 dana (...) prijave općinskom odnosno gradskom ravnateljstvu svoga boravka, a u gradu Zagrebu Redarstvom ravnateljstvu”. Odnosilo se to na one koji su se na područje NDH doselili poslije 1. 1. 1900. i njihove potomke. (Zakoni 1941, II: 131)
10. VI.	Pavelić donosi zakonsku odredbu o formiranju velikih župa kao upravnih jedinica NDH. Građansku upravu u župi vodio je veliki župan, kao pouzdanik Vlade, a imenovao ga je poglavnik NDH. Ustanova Ustaškog pokreta na razini općine je tabor, kotara logor, a velike župe stožer. U lipnju i srpnju osnovane su 22 župe. Formirana je Velika župa Gora sa sjedištem u Petrinji, koja je obuhvaćala kotare Bosanski Novi, Dvor, Glinu, Kostajnicu, Petrinju i Sisak. Za prvog župana imenovan je odvjetnik M. Jerec, ustaša iz Gline. Vrginmost je bio u sastavu velike župe Pokupje sa sjedištem u Karlovcu. (Zakoni 1941, II: 149; Jelić Butić 1977: 103–104)
22. VI.	Započinje operacija „Barbarossa”, njemački napad na SSSR.
	Izvršni komitet Kominterne šalje poruku CK KPJ u kojoj poziva na borbu protiv fašizma i za oslobođenje naroda Jugoslavije koje je moguće samo pobjedom SSSR-a nad nacističkom Njemačkom, ali upozorava da se ne pokreće socijalistička revolucija. (Dokumenti 1985: 58–62)
	Politbiro CK KPJ na čelu s Titom održava sjednicu u Beogradu, na kojoj donosi odluku o pokretanju ustanka; OK KPH za Sisak, pod vodstvom V. Janića Cape i M. Cvetkovića, donosi odluku o povlačenju komunista u ilegalu i formiranju odreda u šumi pored sela Žabno, u blizini Siska. (Antonovski 1974: 119; Tito 1982, VII: 265)
27. VI.	Na proširenoj sjednici Politbiroa umjesto dotadašnjeg Vojnog komiteta osnovan je Glavni štab Narodnooslobodilačkih partizanskih odreda Jugoslavije (GŠ NOPOJ) na čelu s Titom. (Tito 1982, VII: 265)
	Cirkularom br. 2 CK KPH izvijestio je svoje organizacije o pripremama za ustanak i naložio im ubrzano izvođenje sabotaža, štrajkova, demonstracija, barikada i osnivanje borbenih jedinica – odreda, što će pomoći u obrani SSSR-a, „prve zemlje socijalizma”. (Jelić 1982, II: 65–66)
tijekom lipnja	Ustaše uhićuju i ubijaju u Obljaju i Bojni 47 mještana. (Grmuša 1974: 651)
	Sedmorica seljaka iz Buzete odvedena su iz mjesta nakon što su mještani na čelu sa sekretarom komunističke ćelije M. Muždekom zatvorili jednog oružnika iz općine Maja. (Zlatović i Petrović 1974: 760)
krajem lipnja	Počinju se formirati partizanske borbene grupe u kotaru Vrginmost, u selima gdje je bilo partijskih ćelija. Do sredine srpnja ondje je bilo devet borbenih grupa s 200 boraca. (Bačić 1980: 42)

SRPANJ

1.-3. VII.	U nekoliko ličkih sela, u okolini Donjeg Lapca, ustaše su pobile više stotina srpskih civila. Bila su to prva masovna ubojstva žena, djece i staraca. U Suvaji usmrtili su 243, u Bubnju 182, u Osredcima 25, a u Dobroselu 38 civila. U selu Bubanj Donji ustaše su ubile 64 seljaka iz Doljana, a u Doljanskom Bubnju zaklale su 13 žena, šestero njihove djece i jednog starca. (Zatezalo, 2005: 355)
4. VII.	Politbiro CK KPJ u Beogradu donosi odluku i proglašava o podizanju narodnog ustanka na području okupirane Jugoslavije. Upućeni su članovi CK u pojedine dijelove zemlje radi rukovođenja ustankom. U Hrvatsku je kao delegat CK KPJ upućen V. Popović, španjolski borac. Kooptiran je u vodstvo KPH. (Tito 1982, VII: 266)
	Održan je sastanak ravnatelja Državnog ravnateljstva za ponovu J. Rožankovića sa svim županima velikih župa. Župani su upućeni u to kako treba postupati s preseljenjem stanovništva na lokalnoj razini. (Škiljan 2022: 348, I)
6. VII.	CK KPH formira Operativno partijsko rukovodstvo za rukovođenje ustankom u sastavu: R. Končar, V. Popović i A. Hebrang. (Jelić 1982, II: 66)

7./8. VII.	Održano je savjetovanje KK KPH za Vrginmost u šumi Muljci kod Ostrožina, na kojem su prisustvovali član CK KPJ J. Kraš i R. Bulat, sekretar Komiteta KPH za Vrginmost. Odlučeno je da se formiraju borbene desetine na ovom području, da se pristupi razoružavanju ustaša i oružnika kad dođu u sela itd. Formiran je i Operativni štab za sektor sjeveroistočno od pruge Vrginmost – Karlovac za rukovođenje akcijama ustanka. (Baić 1980: 44; Maslić 2010: 41–43)
8. VII.	Kraljevska jugoslavenska vlada u izbjeglištvu u Londonu pristupa obnavljanju diplomatskih odnosa sa SSSR-om. (Krizman 1981: 17)
	U Vrginmostu, Topuskom i Vojniću povećana je pripravnost talijanskog garnizona nakon podjele letka, koji je na ovo područje dostavio OK KPH za Karlovac. Talijani uvode motorizirane grupe na cesti koja povezuje Vrginmost i Topusko, prekidaju odlazak u sela svojih vojnika bez pušaka i izvođenje obuke u šumi. (Baić 1980: 43)
10. VII.	Pri OK KPH za Karlovac formirano je vojno rukovodstvo koje čine J. Kraš, V. Holjevac i I. Marinković. (Baić 1980: 43)
12. III.	CK KPJ na čelu s Titom sastavlja proglas u kojem se traži da se s diverzija i sabotaža prijede na općenarodni ustanak i time pomogne borbi SSSR-a protiv fašizma. (Tito 1982, VII: 51–54)
	Mještani sela Luščani na čelu s tamošnjim komunistima razoružavaju trojicu ustaša koji su došli po jednu obitelj radi preseljenja u Srbiju, a potom osnivaju tajni logor u šumi Jazmak kod Drenovca. (Đurić 1988: 27)
	Ustaše uhićuju 29 seljaka i strijeljaju dvojicu u Dragotini. (Đurić 1988: 27)
	Seljaci iz Brnjeuške suprotstavljaju se i oduzimaju oružje ustaškoj patroli iz Gline. (Đurić 1988: 27)
13. VII.	Pod vodstvom komunista organiziraju se seoske straže u Dabrini i Dragotini i postavljaju se zasjede ustašama i oružnicima, na čelu sa S. Vrkljanom iz Klasnića, koji zaobilaze ta sela. (Đurić 1988: 27)
13./14. VII.	Inicijativom J. Kopinića, vezista na liniji Kominterne i KPJ, neuspješno je pokušana akcija oslobađanja komunista iz Kerestince, koja je završila njihovim egzekucijama od ustaša. (Jelić 1982, II: 71–73)
14. VII.	Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja NDH šalje biskupskim ordinarijatima u državi dopis iz kojeg se vidi da ustaška vlast ne želi da na katolicizam prelaze pravoslavni svećenici i ugledniji Srbi. (Škiljan 2022: 374, II)
17. VII.	Počinju preseljenja Srba s Banije u Srbiju. Formirana su tri izbjeglička centra: Sisak Caprag, Požega i Bjelovar. Iz kotara Glina iseljeno je oko 300 stanovnika. (Škiljan 2022, I)
18. VII.	M. Puk kao ministar pravosuđa i bogoštovlja u Vladi NDH određuje da se umjesto naziva „srpsko-pravoslavna vjera” upotrebljava isključivo „grčko-istočna vjera”. (Zakoni, 1941, III: 207)
19. VII.	Pod vodstvom sekretara CK KPH R. Končara, zatim J. Kraša, R. Bulata, S. Opačića Čanice i dr. održano je savjetovanje OK KPH za Karlovac, na kojem sudjeluju i R. Mitić i M. Baltić iz KK KPH za Glinu, u šumi Abez kod Vrginmosta. U skladu s odlukom Politbiroa CK KPJ od 4. srpnja, odlučeno je da se pokrene ustanak i donesene su odluke o konkretnim akcijama na manja uporišta NDH poput oružničkih postaja i željezničkih pruga. (Baltić 1988: 193)
21. VII.	Stepinac se u pismu Paveliću zauzima za humano postupanje prema uhićenim i deportiranim Srbima i Židovima. (Batelja 2010: 173–174)
	Na proširenom sastanku KK KPH za Glinu u šumi Žarkovac kraj Gornjeg Selišta odlučeno je da se pristupi provođenju zaključaka o ustanku, uglavnom napadima na manja uporišta i infrastrukturne objekte. (Đurić 1988: 33–34)
	Ravnateljstvo ustaškog redarstva šalje okružnicu lokalnim redarstvima da u roku od 15 dana provedu registriranje svih Srba i onih koji su ikada bili pravoslavci. (Koljanin 2022: 205)
23. VII.	Komunisti N. Vidović i M. Kličковиć u zaselku Vidovići sela Stipan razoružali su dvojicu ustaša i strijeljali jednoga, S. Lukinića, u obližnjoj šumi Kremušnici, dok je drugi uspio pobjeći. Ta akcija označila je početak ustaničkih akcija na Kordunu i osnivanje partizanskog odreda Stipan, prvoga na Kordunu. U Stipanu je iste noći organizirana straža, ali je jedna grupa oružnika upala u selo i odvela dvojicu mještana, od kojih je jedan strijeljan u Karlovcu. (Baić 1980: 46)

23./24. VII.	Grupa od 42 ustanika pod vodstvom V. Gačeše u noći je u Banskome Grabovcu napala općinsku zgradu, željezničku postaju, vaktarnicu i kuću D. Cimbara, vlasnika ciglane. U napadu su poginuli prometnik, stražar na pruzi, pružni radnik i D. Cimbaro, a strijeljani su šef postaje, J. Cimbaro i općinski bilježnik. Akcija se smatra datumom stvaranja odreda Šamarica, odnosno Šamaričkog ili Gačešina odreda, iz kojeg kasnije nastaje Banijski partizanski odred. (Đurić 1988: 37–39)
24.–27. VII.	Jake ustaško-domobranske snage iz Petrinje opkolile su sela oko Banskog Grabovca i uhitile sve zatečene muškarce Srbe. Skidali su i ljude iz vlaka na pruzi Petrinja - Glina te dovodili zatvorenike iz ustaških zatvora iz Gline, Petrinje, Kostajnice, Dvora. Dovedli su ih kod zgrade općine i željezničke postaje. U naredna tri dana izvršena je masovna likvidacija oko tisuću uhićenih i oni su pokopani u masovne grobnice u blizini željezničke postaje, dok je dio pogubljen u Jadovnu. U Banski Grabovac također su stigli ravnatelj Ustaškog redarstva B. Cerovski s jednom satnijom iz Zagreba i s vođom oružnika, župan M. Jerec, E. D. Kvaternik i dr. (Roksandić 1988: 290; Đurić 1988: 39–40)
25. VII.	Grupa ustaša iz Gline na čelu s N. Vidakovićem i ustašama emigrantima u općinskoj zgradi u Topuskom drži sastanak s tamošnjim ustašama J. i M. Putrićem, I. Briješkim, A. Kocmanom i dr., na kojem odlučuju o uhićenju i ubijanju Srba iz kotara Vrginmost. Uhićenja su izvršena u Topuskom, Gređanima, Starom Selu i Ponikvarima. Dio uhićenih prebačen je u Glinu, gdje su kasnije ubijeni u crkvi, dio u Jadovno, a dio je ubijen u Lomića jaruzi u Topuskom. (Baić 1980: 47)
25./26. VII.	Ustaša I. Satler u noći u selu Poljani ubija Š. Briješkog iz Ponikvara. Ubijen je prema nalogu ustaških čelnika iz Topuskog zbog toga što je postao nepoželjan svjedok događaja kada su ustaše M. Putrić, I. Briješki i dr. između sebe podijelili novac iz blagajne Komande Četvrte armije bivše jugoslavenske vojske. To je bilo opravdanje za akciju ustaške odmazde u selu Poljani, gdje je 12 ljudi ubijeno, a 34 odvedeno u Glinu. (Baić 1980: 47, 744)
26. VII.	Održan je u Perni sastanak članova KPH i simpatizera iz Perne, Pecke i Maličke, na kojem se govorilo o potrebi borbe protiv ustaša i o stvaranju borbenih odreda. (Baić 1980: 48)
27. VII.	Talijanska vojska napušta kotar Vrginmost, prepustivši svu vlast ustašama. Ustaše uhićuju sedamdesetak Srba iz Vrginmosta i Topuskog i ubijaju ih u Ivanović jarku kraj Krnjaka. (Baić 1980: 47)
	Pod vodstvom R. Bulata sastaju se komunisti iz Perne, Pecke, Maličke i Katinovca i odlučuju da se organizira masovni narodni oružani otpor ustašama. Održani su masovni narodni zborovi u Perni, Pecki, Maličkoj i Katinovcu na kojima su okupljenima preneseni zaključci CK KPJ i CK KPH o oružanoj borbi. Ustanici iz sela Perne porušili su most na potoku Blatuša, a u noći su vršili diverzije na pruzi između Topuskog i Vrginmosta. (Baić 1980: 48)
	Ustaše počinju uhićivati Srbe iz Perne, Blatuše, Katinovca, Vorkapića, Starog Sela, Vranovine, Topuskog, Čemernice i prebacivati ih u Glinu. Namjeravale su ih otpremiti u Gospić i Jadovno, ali nije bilo slobodnih vagona. (Đurić 1988: 41)
	Oružnici i ustaše iz Lasinje i Bučice tjeraju Srbe uhićene u selima oko Stipana da traže ustašu S. Lukinića, čiji je leš nađen u šumi Kremušnici. Za vrijeme pretrage šume ustaše prijete seljacima smaknućem 500 Srba za jednog Hrvata. Istoga dana odveli su 18 ljudi iz sela Stipan i smaknuli ih u Prekopi. (Baić 1980: 46–47)
28. VII.	U Blatuši, Podgorju, Perni, Pecki, Katinovcu, Malički, Crnome Potoku, Starome Selu i Vorkapić Selu većina muškaraca sposobnih za borbu izlazi na borbene položaje. Fronta ustanka bila je uspostavljena od Kamenskog mosta na rijeci Glini, u Katinovcu, preko Pecke, Perne, Blatuše i Podgorja, prema ustaškim uporištima u Topuskom i Vrginmostu. Malu Vranovinu su ustaše okružile i ondje pohvatale 14 ljudi, koje su dijelom ubile u Topuskom, a dijelom u Glini. (Baić 1980: 48, 638)
	Ustaše uhićuju 76 Srba u selu Ponikvari. Zatvoreni su u Topuskom i nedugo potom stradali su u pokolju u pravoslavnoj crkvi u Glini. (Baić 1980: 51)
28./29. VII.	Ustaše pogubljuju tristotinjak srpskih seljaka u Dugačkoj luci i na Bobića obali kraj Starog Sela. (Baić 1980: 820 i dalje)
29. VII.	Izvršen je prvi masovni ustaški pokolj nad stanovništvom kotara Vojnić. Akciju uhićenja i ubijanja vodili su B. Cerovski i ustaški povjerenik općine Krnjak D. Muić iz Vukmanića. Muić je pozvao srpsko stanovništvo da donesu hranu za izbjegle Slovence. Odazvalo se oko 300 osoba. Svi su pobijeni na stratištu Ivanović jarak. Trojica muškaraca uspjela su pobjeći sa stratišta i ostavila su svjedočenje o ovim događajima. (Goldstein 2007: 304–306)
	Uhićene Srbe zatvorene u željezničkoj postaji u Glini ustaše prebacuju u kotarski zatvor i u pravoslavnu crkvu u Glini. (Đurić 1988: 40)

29. VII.	Zločin ustaša iz Gline i okolnih sela nad stanovništvom srpskih sela kotara Glina (Balinac, Brezovo Polje, Donje Selište, Gornje Selište itd.). Ubijen je veći broj ljudi. (Aralica 2011: 74)
	Ustanici iz Katinovca srušili su TT stupove između Topuskog i Velike Kladuše, raskopali cestu kod Kamenskog mosta i ondje u noći dočekali ustašku patrolu te teže ranili dvojicu ustaša. U zaselku Ivoševići kraj Vorkapić Sela ustanici iz sela Perne natjerali su u bijeg jednu ustašku jedinicu iz Topuskog. (Baić 1980: 48–49)
	Ustaše ulaze u sela Donji Katinovac, Debela Kosa i Crni Potok te se ondje zadržavaju do 31. srpnja. (Baić 1980: 49)
	Ustaše ubijaju u Vorkapić Selu jedanaest ljudi u vremenskom rasponu do 2. kolovoza, u Boviću, Golinji i Kozarcu vrše iznenadni prepad odvođeći četrdesetak ljudi koje ubijaju u Prekopi. (Baić 1980: 332–333, 492, 584, 902 i dalje)
	U Kaurić jarku kraj Topuskog ustaše ubijaju osam žena iz Ponikvara koje su u Topusko nosile hranu uhićenim muškarcima iz njihovih obitelji. (Baić 1980: 753)
	Ustaša J. Budak ubijen je u Majskim Poljanama. Njegov su leš ustaše istoga dana odnijele u Glinu i zaklele se nad njime na osvetu. (Štefančić i Klobučar 1974: 853–854; Roksandić 1988: 293)
29./30. VII.	Pokolj uhićenih u Topuskom i okolnim mjestima u srpskopравoslavnoj crkvi u Glini. Ustaše su u noći na 30. srpnja zakopavale zaklane i strijeljane Srbe u masovne jame na lokalitetu Latinovo ili Gradina između Marinbroda i Glinskog Novog Sela koje su iskopali seljaci iz okolnih hrvatskih sela. U crkvi u Glini zaklano je najmanje dvjestotinjak osoba, a sâm je pokolj preživio skrivanjem jedino Lj. Jednak. (Aralica 2011: 64–70; Mrkalj 2018: 140–141)
	Ustaše su ubile 38 Srba s područja Klasnića, Malog Gradca i Obljaja, uhićenih počevši od 27. srpnja 1941. Zločin je izvršen na lokalitetu Latinovo, između Marinbroda i Novog Sela Glinskog. (Aralica 2011: 54, 66)
30. VII.	Ministarstvo unutrašnjih poslova NDH okružnicom propisuje zabranu prelaska inteligencije „grčko-istočne” vjeroispovijesti na katolicizam, a pojednostavnjuje prekrštavanje seljaka. Upute okružnice ne vrijede za velike župe Gora i Krbava i Psat u kojima ustaške vlasti trebaju postupati „prema mjesnim prilikama”, što upućuje na to da se ondje primjenjuju radikalnije mjere likvidacije i protjerivanja srpskog stanovništva. (Koljanin 2022: 205)
	Ustaški dopukovnik T. Rolf zatvorio je dvjestotinjak Srpkinja, uglavnom glinskih udovica muškaraca ubijenih 12./13. svibnja, ali i iz okolnih sela, s namjerom da ih smakne. Na intervenciju Stepinca kod Pavelića, nakon dojave F. Žužeka, puštene su svojim kućama. (Mrkalj 2018: 141–143)
	Jedna ustaška jedinica iz Topuskog od stotinjak ljudi razbila je kod Kamenskog mosta u Katinovcu frontu ustanika koji se povlače u Crni Potok. (Baić 1980: 49)
30./31. VII.	Ustaše iz Bučice uz pomoć ustaša pristiglih iz Zagreba uhvatili su 72 srpska seljaka s područja seoske općine Bučica (sela Gornje Taborište, Donje Taborište, Donja Trstenica). Od ovog broja uhićenih 24 šalju za Glinu (gdje će uskoro biti pogubljeni), a ostalih 48 ubijaju u šumi Kobiljača. (Đurić 1988: 42)
31. VII.	Trojicu zatočenih Srba u srpskopравoslavnoj crkvi u Glini, koji su se sakrili u oltar prilikom pokolja, ubijaju ustaše pucajući na njih na tornju, kamo su ovi izašli pokušavajući ugasiti žed kišom, čemu svjedoče brojni građani. (Roksandić 1974: 836; Aralica 2011: 70)
	Ustaše iz Bučice uhvatile su i ubile u Donjoj Bučici 33 ljudi, po nacionalnosti Srbe, Rome i trojicu Hrvata. U Bučičkom Taborištu i Donjoj Bučici ustaše nastavljaju s uhićenjima mještana srpske, romske i hrvatske nacionalnosti te njih i uhićene iz Golinje, Gornje Trstenice i Čremušnice ubijaju u Bučici i u obližnjoj šumi Kobiljači, gdje je ubijeno sedamdesetak ljudi. (Baić 1980: 434, 492; Đurić 1988: 42)
	Ustaška jedinica iz Topuskog natjerana je u bijeg nakon okršaja s ustanicima iz Perne, Katinovca i Pecke. (Baić 1980: 49)
tijekom srpnja	Jedinice <i>Wehrmachta</i> potiskuju sovjetske jedinice sjeveroistočno od Rige prema Lenjingradu i istočno od Minska prema Smolensku. (Longerich 2015: 784–785)
kraj srpnja	Ustaše u zapadnoj Bosni (kotari Bihać, Bosanska Krupa i Cazin) ubijaju oko 20 000 Srba. U kotaru Sanski Most ustaše ubijaju 6000 Srba, u kotarima Prijedor i Bosanski Novi također 6000, a u kotaru Livno preko tisuću Srba. (Jelić Butić 1977:167)
	U Glini je uspostavljena komanda jake ustaške grupacije (Ustaške vojnice) od desetak satnija koje su bile raspoređene u raznim mjestima Korduna, Banije i Cazinske krajine. Te jedinice su 3. kolovoza 1941. stavljene pod komandu ustaškog pukovnika T. Rolfa, čije je sjedište bilo u Glini. (Baić 1980: 37; Roksandić 2022)

1. VIII.	Odred Vasilja Gaćeše „Šamarica” reorganizirao se i popunio novim borcima na Anđelinoj kosi u Šamarici, gdje je organiziran i zbjeg naroda. Započela izgradnja partizanskog logora na Stojanovoj kosi kod Čavića brda. (Đurić 1988: 46)
1./2. VIII.	Održana su dva masovna skupa u Kirinu, na Čičinu groblju, pod rukovodstvom komunista B. Žutića i M. Pavlovića Mićuna. Sudjelovali su I. Rukavina iz OK KPH za Karlovac i borac N. Vidović, a formirane su i vojne jedinice te je stvoren slobodni teritorij, „Kirinska republika”. (Baić 1980: 52; Maslić 2010: 64)
	Ustaše na čelu s J. Plemenčićem i J. Živčićem proglasom pozivaju sve muškarce starije od 16 godina iz Batinove Kose, Blatuše, Brnjavca, Bukovice, Crevarske Strane, Čemernice, Slavskog Polja, Pješčanice i Podgorja da dođu u Vrginmost radi obreda prelaska na katolicizam, poslije čega će se moći vratiti svojim kućama i živjeti slobodno. U svrhu pozivanja na pokrst ustaše su angažirale bilježnika općine Čemernica A. Ožegovića, učitelje iz Čemernice i Pješčanice Lj. Borojević i N. Generalovića te političara bivšeg JRZ-a iz Blatuše S. Trkulju. (Baić 1980: 55–56; Aralica 2011: 49)
2. VIII.	Ustanici u Crnom Potoku i Debeloj Kosi uspjeli su otjerati ustaše iz tih sela, a u noći je u Crnom Potoku u osnovnoj školi opkoljeno dvanaest ustaša koje su prilikom borbi izgorjele u zgradi. Ustaše je uspjelo uhvatiti desetak ljudi prilikom bijega iz Crnog Potoka i smaknuli su ih na lokalitetu Dugačka luka kod Starog Sela. (Baić 1980: 49–50, 383)
	Ustaše ubijaju tridesetak mještana sela Katinovac. (Baić 1980: 547 itd.)
3. VIII.	Petstotinjak dobro naoružanih ustaša s potporom triju aviona pod zapovjedništvom T. Rolfa kreću iz Topuskog na ustanike u Perni, Pecki i Crnome Potoku. Ustanici se povlače u Petrovu goru s mještanima navedenih sela, a ustaše još istoga dana ulaze u Blatušu, Pernu, Pecku i Crni Potok. (Baić 1980: 50; Muić 2022: 401)
	Ispred Sokolskog doma u Vrginmostu okupljaju se seljaci iz okolnih sela radi „pokrsta”, prelaska na katolicizam. Pozivu se odazvalo između 1500 i 2000 zastrašenih ljudi, a najviše iz Čemernice iz koje Srbi dolaze u svećanoj koloni koju čuva nekolicina ustaša. Ljudi uzalud čekaju svećenika, a poslijepodne dolaze ustaše iz Gline i opkoljavaju okupljene. Tek pojedinci shvaćaju o čemu se radi i uspijevaju pobjeći. (Baić 1980: 56–57; Aralica 2011: 102–114)
	Doznajući da ljudi pišu molbe za „pokrst” i da se spremaju za odlazak u Vrginmost, borci N. Vidovića spriječili su u tome mještane sela Ostrožina i Stipana. (Maslić 2010: 71)
4. VIII.	Srbe okupljene u Vrginmostu ustaše tijekom cijeloga dana autobusima i kamionima prebacuju u Glinu. (Aralica 2011: 114–119)
4./5. VIII.	Srbe iz kotara Vrginmost prebačene u Glinu u noći ubijaju ustaše, prema nekim autorima, u srpskopравoslavnoj crkvi u Glini („drugi pokolj” u crkvi) i na lokacijama oko Gline poput Prekope i šikare Latinovo između Marinbroda i Glinskog Novog Sela. Prema novijim istraživanjima, ubijeno je više od tisuću ljudi. (Aralica 2011: 119–126; Koljanin 2022: 229)
5. VIII.	Ustaše na Mehinom stanju kraj Velike Kladuše ubijaju 57 ljudi, prijevarom dovedenih iz Pecke. Pobjegao je jedino M. Radićanin. (Baić 1980: 51)
	Ustaše ubijaju desetak stanovnika sela Malička; borbeni odred sela tada je bio u Petrovoj gori. (Baić 1980: 624–625)
6. VIII.	Ustaše ubijaju 13 mještana Blatuše u selu. (Baić 1980: 312 itd.)
7. VIII.	U Perni ustaše ubijaju deset mještana u selu. (Baić 1980: 695 itd.)
	Ustaše ubijaju deset mještana Slavskog Polja u selu. (Baić 1980: 806 itd.)
8. VIII.	Formiran je drugi borbeni odred Perna, sastavljen od pedesetak dobrovoljaca; komandant odreda je B. Oreščanin, a politički delegat R. Bulat. (Baić 1980: 684)
9. VIII.	Pavelić naredbom zabranjuje djelovanje tzv. „divljim ustašama” koje su samo dijelom razoružane, a dijelom uključene u Ustašku vojnici i u rezervne ustaške bojne. (Jelić Butić 1977: 122; Tomašević 2002: 401; Aralica 2011: 45)

10. VIII.	Dvadesetak ustaša iz Petrinje s oružnicima iz Bovića napadaju ustanike u Kirinu koji su natjerali napadače u bijeg na mostu u Velikoj Trepči. (Baić 1980: 53)
10./11. VIII.	Borbeni odred Perna napada željezničku postaju u Crevarskoj Strani kako bi uhvatila ustašu J. Beljana i njegova sina Zlatka. Obojica su pobjegla, ali je u borbi ranjena Beljanova kći koja je kasnije podlegla ranama. (Baić 1980: 71)
11. VIII.	Iz Vrginmosta u Crevarsku Stranu stiže sedamdesetak ustaša koje kao odmazdu za napad odreda Perna počinju ubijati srpske mještane Crevarske Strane. Ubijeno je sedmero ljudi, a ostali su spašeni zahvaljujući intervenciji kotarskog predsjednika S. Kovačića. (Baić 1980: 71)
12. VIII.	Ustaše ruše srpskopравoslavnu crkvu Rođenja Presvete Bogorodice u Glini u kojoj su zatvarani i ubijani Srbi iz kotara Glina i Vrginmost. Rušenje je povjereno graditeljima A. Greguriću iz Jukinca i S. Fajferu iz Prekope. Crkvena zvona, kao svoj dar zbog pokajanja nakon ubojstva ubojstva župnika J. Vedrine iz Bučice, što ga je njegov brat Stipe izvršio 1935. godine, poklonio je ustaški tabornik N. Vidaković katoličkoj crkvi u Viduševcu. (Roksandić 1974: 836; Mrkalj 2018: 129–130, 145–146)
	Naredbom zapovjedništva ustanika u Kirinu, borbeni odredi Bovića, Kirina i Stipana s dvjestotinjak ljudi kreće u napad na oružničku postaju u Boviću. Oružnici se povlače u Vrginmost. (Baić 1980: 333)
12./13. VIII.	Borbeni odred Stipan napada šest ustaša u zaselku Lukinić kod Čremušnice i ruši most na Velikoj Trepči kako bi spriječio pojačanje ustašama iz Lasinje. (Baić 1980: 53–54)
13. VIII.	Iz Vrginmosta, Bovića i Čremušnice nastupaju ustaške snage, zajedno s „kaznenom ekspedicijom”, u snazi jedne bojne, kako bi slomile ustanike u Kirinu. Ustaše zauzimaju sela Bović, Kirin, Stipan, Trepču i zaselak Torbice kod Ostrožina te ondje ruše pravoslavne crkve i pale kuće. Stanovništvo bježi u šumu Kremešnicu, gdje se povlači i odred N. Vidovića i osniva logor. Ustaše bacaju letke pozivajući ih na predaju, a u Jurinim brdima između Ostrožina i Brnjavca potiskuju ustanike, ubijajući dvojicu boraca i nekolicinu civila. (Baić 1980: 54–55, 649 itd.)
14. VIII.	Velika Britanija i SAD obznanjaju Atlantsku povelju s načelima o slobodnom razvoju svih naroda svijeta. (Churchill 1950: 385–400)
15. VIII.	Osniva se partizanski odred u šumi Prolom od boraca iz sela južno od Gline: Gornjeg i Donjeg Selišta, Balinca, Hajtića, Bojne i Obljaja. Odredu od pedesetak boraca zapovjednik je N. Relić Ljuban, a politički komesar J. Marjanović koji je uspio pobjeći iz ustaškog logora Danica. (Đurić 1988: 46)
16. VIII.	Zapovjedništvo Prve hrvatske oružničke pukovnije sastavilo je izvještaj u kojem se tvrdi da su ustaše od 29. srpnja do 8. kolovoza provele „čišćenje” srpskog stanovništva na Kordunu, ali uglavnom ubijanjem nedužnih ljudi, dok su borci ostali u šumama. (Zbornik 1952, V.1: 339–345)
18. VIII.	Formiran je Štab narodnooslobodilačkog partizanskog odreda za Kordun i Baniju kao jedinstveno vojno rukovodstvo OK KPH za Karlovac. Komandant I. Rukavina i njegov zamjenik S. Manola bili su španjolski borci, politički komesar bio je V. Holjevac. Članovi štaba odreda Korduna i Banije bili su španjolski borci R. Domani i S. Opačić Čanica, a od rujna i V. Gaćeša. OK KPH za Karlovac također je naredio napuštanje frontalnog i usvajanje partizanskog načina borbe, a ratno područje Korduna i Banije podijeljeno je na rejone. Prva četiri rejona obuhvaćala su Kordun, a dva Baniju. (Baić 1980: 62–63; Đurić 1988: 50)
	Formiran je prvi NOO glinskoga kotara u Donjem Selištu. Do kraja 1941. godine NOO-i su osnovani u gotovo svim mjestima dijela Banije pod kontrolom partizana. (Đurić 1988: 48–49)
20. VIII.	Šamarički i Kalinski odred pod zapovjedništvom V. Gaćeše neuspješno su pokušali izvršiti diverziju na pruzi Sunja – Sisak kod sela Krajiški Brđani. (Đurić 1988: 50)
	Tijekom napada Šamaričkog odreda, pod zapovjedništvom V. Gaćeše, na ustaše u selu Begovići, ubijen je navodno ustaša iz Maje L. Mazalović, koji je sudjelovao u masovnim zločinima u Glini; prema drugim izvorima, Mazalović je ubijen početkom rujna kod sela Jabukovac. (Bjelajac 1974: 702; Đurić 1988: 54)
21. VIII.	Ustaše ubijaju srpske mještane iz kotara Glina koja graniče s Vrnogračem. (Đurić 1988: 51)
kraj kolovoza	Do kraja kolovoza jedinice <i>Wehrmachta</i> prodiru u SSSR u pravcu Lenjingrada i Kijeva. (Longerich 2015: 785, 808)

5. IX.	Grupa boraca iz odreda Perna u zasjedi kod Kamenskog mosta u Katinovcu zarobila je sedmoricu pripadnika Oružanih snaga NDH. (Baić 1980: 72)
	Borci odreda Šamarica u Majskim Poljanama likvidirali su ustašu Josipa Žinića koji je sudjelovao u masovnim zločinima u Glini. (Odmetnička zvjerstva 1942: 99; Bjelajac 1974: 702)
10. IX.	Ustaše ubijaju petnaestak Srba, među njima i djecu, prilikom paljenja Slavskog Polja. (Baić 1980: 802 itd.)
11. IX.	„Divlji ustaše” u snazi jedne satnije u Buzeti ubijaju nekolicinu ljudi. (Đurić 1988: 54)
	Odred Šamarica u napadu na Drenovac Banski i Dodoše ubija jednog oružnika i zarobljava jednog ustašu. (Đurić 1988: 54)
12. IX.	Jedna ustaška satnija iz Starog Sela prodire u Pecku, odakle se povukla većina mještana, a ustaše pale selo. Grupa ustaša i u Perni pali crkvu, školu i kuće. Od 12. do 18. rujna ustaše su zapalile sela Pecku, Blatušu i dvije trećine Perne te ubijaju 282 ljudi. (Baić 1980: 74–75)
13./14. IX.	Oko 150 boraca odreda Prvog rejona (Pecka, Perna, Malička, Debela Kosa, Trupinjak i Laskunja) pod rukovodstvom S. Opačića Čanice napada željezničku postaju u Vojniću. Domobrani su se povukli, a postaja i postrojenje su uništeni. (Baić 1980: 73)
	Borci odreda Stipan i Sjeniĉak pokušali su u Lasinjskom Sjeniĉaku razoružati grupu oružnika, ali nisu uspjeli, a u borbi je poginuo borac V. Romĉević Osula. (Baić 1980: 73)
14. IX.	Ustaško-domobranske snage iz Petrinje i Gline pod zapovjedništvom dopukovnika T. Rolfa bezuspješno pokušavaju provesti akciju „ĉišćenja” Šamarice. (Đurić 1988: 54)
15. IX.	U napadu na Pecku ustaše su iznenadile mještane sela da ne bi pobjegli u Petrovu goru, ubile su 46 ljudi, među njima žene i djecu, i spalile selo. (Baić 1980: 75)
16. IX.	Hitler donosi Direktivu br. 31a kojom zapovijeda feldmaršalu W. Listu da skrši ustanak pod vodstvom komunista u Srbiji i uspostavi red najoštrijim mjerama. Također donosi zapovjed da se za jednog njemaĉkog vojnika smakne 100, a za jednog ranjenog 50 ljudi. (Tomašević 2002: 69)
16.–18. IX.	Ustaše iz Vrginmosta i Topuskog u dvama navratima upale su u Blatušu, spalile selo i ubile 135 ljudi, među njima žene i djecu. (Baić 1980: 75)
	Talijanska vojska vraća se u kotar Vrginmost. (Baić 1980: 80)
18. IX.	U šumici kraj grada Vrginmosta ustaše ubijaju nekolicinu Srpkinja iz grada. (Baić 1980: 914)
	Grupa boraca odreda Šamarica napada ustaše na putu iz Maje u Klasnić, ubivši troje i ranivši šestero ustaša, a druga grupa napada domobransku patrolu i ubija jednog domobrana na cesti iz Banskog Grabovca za Vlahović. (Đurić 1988: 54)
	Borci odreda Bović i Kirin u zasjedi pored ceste u šumi Kozarac ubili su T. Mesića, zapovjednika oružniĉke postaje Bović, koji je sudjelovao u zloĉinima i „prijevari pokrst”. (Baić 1980: 76–77)
19. IX.	Komandant odreda Šamarica V. Gaĉeša imenovan je za ĉlana Štaba narodnooslobodilaĉkog partizanskog odreda Korduna i Banije. (Đurić 1988: 50)
	Tito u Struganiku kraj Valjeva pregovara s D. Mihailovićem o zajedniĉkoj borbi protiv okupatora, što potonji ne prihvaća, ali je dogovoreno da se partizani i Mihailovićevi ĉetnici meĉusobno ne napadaju. (Tito 1982, VII: 275)
19.–20. IX.	U selu Đodani na Petrovoj gori održana je Prva konferencija delegata NOP-a Korduna i Banije kojom rukovodi I. Rukavina, a na kojoj je donesena odluka o objedinjavanju svih odreda u jednom rejonu pod skupnim zapovjedništvom. U proglasu s Konferencije opisuju se, među ostalim, dotadašnji ustaški zloĉini. (Baić 1980: 78–79; Đurić 1988: 55)
26. IX.	Pod zapovjedništvom V. Gaĉeše borci odreda Šamarica s borcima Sisaĉkog odreda, koji su pet dana prije stigli na Šamaricu, napadaju oružniĉke postaje u Gornjem Klasniću i Malom Gradcu te ubijaju i ranjavaju više pripadnika OS NDH. Iako napadi nisu u potpunosti uspjeli, posade pod partizanskim pritiskom napuštaju navedene postaje. (Đurić 1988: 59–61)

26./27. IX.	Održano je Savjetovanje GŠ NOPOJ-a u Stolicama kraj Krupnja u Srbiji kojim rukovodi Tito, a među ostalima prisustvuje i R. Končar. Donesene su odluke da se formira Vrhovni štab NOPOJ-a i njemu se podrede nacionalni i pokrajinski štabovi, da se za borce i njihove odrede uvede jedinstveni naziv „partizan” i „partizanski odred” s jednoobraznom formacijom, dane su upute o organizaciji slobodnih područja itd. (Tito 1982, VII: 275–276)
28. IX.	Započinje Konferencija u Moskvi na kojoj su se Velika Britanija i SAD obvezali na veliku ratnu pomoć SSSR-u. (Churchill 1950: 415–419)
kraj rujna	Oko 250 boraca na Čavića brdu na Šamarici polažu partizansku zakletvu. Tekst zakletve donio je S. Manola, a tom su prilikom govorili R. Mitić, I. Rukavina, V. Janić Capo, S. Bjelajac i V. Gaćeša. (Đurić 1988: 61–63)
	CK KPH donosi Okružnicu br. 3 u kojoj se upozorava na probleme odstupanja od taktike jedinstvene narodnooslobodilačke fronte kojom su sve političke grupe i pojedinci pozvani u borbu protiv okupatora. (Jelić 1982, II: 128)

LISTOPAD

2. X.	Wehrmacht započinje operaciju „Tajfun”, čiji je cilj osvojiti Moskvu. (Longerich 2015: 809)
6. X.	Pedesetak partizana odreda Stipan, Kirin i Bović napada oružničku postaju Bović i prisiljava oružnike da je napuste. Zgrada postaje je porušena, a njezin je materijal podijeljen. (Bačić 1980: 77)
7. X.	Tri satnije ustaško-domobranskih snaga iz Gline, Maje i Topuskog napada PO Prolom, pri čemu pogiba politički komesar odreda J. Marjanović. (Đurić 1988: 65)
15. X.	Tito s VŠ NOPOJ prelazi iz Krupnja u Užice koji je centar partizanskog teritorija u Srbiji (tzv. „Užička republika”). (Tito 1982, VII: 277)
16. X.	Glavni stožer vojskovođe NDH S. Kvaternika izdaje zapovijed za uništenje partizana na Šamarici i započinje pripreme za napad 5000 ustaša i domobrana pod zapovjedništvom pukovnika J. Rukavine. (Đurić 1988: 66)
15.–24. X.	Njemački vojnici smaknuli su oko 2000 Srba u Kraljevu i oko 3000 Srba u Kragujevcu kao odmazdu za partizanske akcije. (Tito 1982, VII: 256; Tomašević 2002: 69)
17. X.	Na Konferenciji komandira i političkih komesara partizanskih odreda Prvog rejona Korduna odlučeno je da se postojeći partizanski odredi reorganiziraju u bataljone, čete i vodove. Konferencijom su rukovodili S. Opačić Čanica i A. Kukuljan, a sudjelovali su I. Rukavina, S. Manola, I. Marinković i V. Holjevac. (Bačić 1980: 81)
19. X.	Osnovan je Glavni štab narodnooslobodilačkih partizanskih odreda Hrvatske u zaselku Vučkovići na Petrovoj gori. Za komandanta je postavljen I. Rukavina, a političkog komesara španjolski borac F. Ogulinac Seljo. (Jelić 1982, II: 109)
21. X.	Šamarički, Sisački i Kalinski partizanski odredi navečer kreću u napad na snažno ustaško uporište Zrin, ali susreću prethodnicu jakih ustaško-domobranskih snaga koje su pod vodstvom pukovnika J. Rukavine i satnika A. Moškova, prema planu vojskovođe Kvaternika, krenule u uništenje partizana na Zrinskoj gori. Ustaško-domobranske snage potisnule su partizane i uništile partizanski logor u Šamarici. Pritom su ubijeni ranjenici u partizanskoj bolnici te zapaljena i opljačkana okolna sela. Sisački i Kalinski odredi povukli su se u sela petrinjskog i kostajničkog kotara, a Šamarički se razmjestio po selima glinskog kotara Gradac, Trnovac, Klasnić itd. Prema odluci partizanskog vodstva, borci Sisačkog odreda vraćaju se na područje Siska i djeluju u okolini i Moslavini. (Đurić 1988: 67–72)
23./24. X.	Šestorica partizana iz voda Maličke upala su u općinsku zgradu u Gornjoj Čemernici i uhitila ustašu J. Živčića te zapalila zgradu, a Živčića, koji je sudjelovao u prijevri „pokrst”, ubrzo su potom likvidirala. (Bačić 1980: 83)
27. X.	U skladu s približavanjem Velike Britanije i SSSR-a, Tito u Brajićima između Valjeva i Čačka pregovara s D. Mihailovićem, kod kojega boravi britanski kapetan Bill Hudson, ali se dvije strane ne mogu usuglasiti o bitnim prijedlozima suradnje. (Tito 1982, VII: 278)
kraj listopada	Provodi se reorganizacija rejona i partizanskih odreda na Kordunu i Baniji u bataljone, čete i vodove. (Bačić 1980: 67)

STUDENI

7. XI.	Komunisti slave 24. godišnjicu Oktobarske revolucije. Partizani u Užičkoj republici vode borbe s četnicima. (Tito 1982, VII: 282)
	Partizani iz voda Malička napadaju željezničku postaju u Blatuši, ali je posada pobjegla prije napada. (Baić 1980: 84)
10. XI.	Izabran je Kotarski NOO Glina kojem je sjedište u Malom Gradcu, a predsjednik je P. Vinčić. (Đurić 1988: 74)
11./12. XI.	Šamarički partizani u noći uništavaju 25 mostova i propusta na prometnicama koje vode iz Petrinje i Gline prema partizanskom teritoriju oko Šamarice. (Đurić 1988: 74)
13. XI.	Glavni štab Hrvatske donosi plan o djelovanju partizanskih snaga do kraja 1941. godine. (Đurić 1988: 73–74)
	Partizani iz voda Bović na cesti između Bovića i Bučice postavljaju zasjedu ustaško-domobranskoj koloni od dvadesetak ljudi i zarobljavaju dva domobrana koji su pušteni. (Baić 1980: 84–85)
14. XI.	Druga kotarska konferencija KPH za Glinu, na kojoj su sudjelovala 32 delegata, održana je u Trnovcu. (Đurić 1988: 75)
16. XI.	Tito u pismu GŠ Hrvatske naređuje da se pokrenu akcije za masovnije uključivanje hrvatskog naroda u NOB. (Tito 1982, VII: 283)
17. XI.	Glavni štab Hrvatske odvaja Baniju od Korduna kao zasebno ratno područje. (Đurić 1988: 75)
	U partizanskom prepadu kod Vrginmosta zarobljen je talijanski vojnik. (Baić 1980: 85)
17.–19. XI.	Na biskupskoj konferenciji Katolička crkva je u deset točaka formulirala svoje stavove o prekrštavanju pravoslavnih. U njima se ističe da samo Crkva može obavljati vjerske prijelaze i da država mora garantirati sva građanska prava prekrštenima. (Škiljan 2022: 374, II)
18. XI.	Glavni štab Hrvatske osniva Komandu Banije, odnosno Narodnooslobodilačkog partizanskog odreda Banije, za zapovijedanje svim partizanskim jedinicama na Baniji. Komandant je V. Gaćeša, a politički komesar Đ. Kladarin. (Đurić 1988: 76)
	U partizanskoj zasjedi kod Maje ubijeno je 15, a ranjeno 25 pripadnika Ustaške vojnice iz Gline; domobranski izvori govore o trojici mrtvih i šestorici ranjenih. (Muić 2022)
18./19. XI.	Ustaško-domobranske snage iz Petrinje i Gline nastupaju prema partizanskom teritoriju oko Šamarice i ubijaju više od tisuću ljudi u kotarima Petrinja i Glina – u potonjem kotaru pale kuće i ubijaju oko 370 ljudi u selima Bačuga, Banski Grabovac, Veliki Sušnjar, Bijeje Vode, Veliki i Mali Gradac, Kozaperovica i Dragotina. (Roksandić 1974: 837; Đurić 1988: 77)
tijekom studenog	Partizani napadaju željezničke postaje u Kraljevcima i Banskom Grabovcu te selo Vlahović. (Bjelajac 1974: 709)
25. XI.	Na svečanosti u Berlinu NDH pristupa Antikominternskom paktu. (Krizman 1983, II: 237)
25./26. XI.	U Selakovoj Poljani na Petrovoj gori održano je Drugo savjetovanje vojnih i političkih rukovodioca partizanskih jedinica Korduna i Banije na kojem je odlučeno da se formiraju Kordunaški partizanski odred i Banijski partizanski odred. (Antonovski 1974: 139)
29. XI.	Jake jedinice <i>Wehrmachta</i> napreduju prema Užicu i osvajaju grad. Tito se s CK KPJ i VŠ NOPOJ-om povlači prema Sandžaku. (Tito 1982, VII: 285)

PROSINAC

4. XII.	Formira se Okružni komitet KPH za Baniju u Trnovcu kojem su članovi A. Turkulin, M. Cvetković, Đ. Kladarin, R. Mitić, S. Bjelajac i dr., čime prestaje nadležnost OK KPH za Karlovac nad KK KPH za Glinu. (Đurić 1988: 76; Zatezalo 1988: 200)
6. XII.	CK KPH izdaje Okružnicu br. 4 kojom se dalje određuje uloga JNOF-a, NOO-a i AFŽ-a kao temelja buduće komunističke vlasti. (Jelić 1982, II: 130–131, 153–154, 186; Đurić 1988: 79)

7. XII.	Crvena armija prelazi u protuofenzivu na istočnom bojištu kako bi spriječila <i>Wehrmacht</i> da zauzme Moskvu. (Longerich 2015: 825)
	Japan napada SAD u Pearl Harboru. (Churchill 1950: 538)
8. XII.	Četvrti bataljon Kordunaškog partizanskog odreda napada Pisarovinu i razoružava tamošnju oružničku postaju. To je prvi napad kordunaških partizana na neko kotarsko mjesto, čime je borba prenesena preko Kupe, nadomak Zagreba. (Baić 1980: 86)
11. XII.	Njemačka objavljuje rat SAD-u. (Longerich 2015: 827)
14. XII.	Donesen je „Pravilnik o ustrojstvu i radu odbora NOF-a”, tzv. „Ostrožinski pravilnik”, koji je imao važnost za razvoj komunističke vlasti na Kordunu. (Baić 1980: 94)
14./15. XII.	Odbijen je partizanski napad na oružničku postaju u Obljaju. (Đurić 1988: 81)
15. XII.	Formirana je treća četa prvog bataljona Banijskog partizanskog odreda u Bojni, gdje je održan i masovni zbor. (Grmuša 1974: 659)
15./16. XII.	Sastanak Pavelića i Ciana u Veneciji o vanjskopolitičkim i unutarnjim odnosima u NDH. (Krizman 1983, II: 245–246)
18./19. XII.	Komanda partizanskog NOP odreda Korduna i Banije počinje pripremati napad s ciljem osvajanja Vojnića. (Baić 1980: 88)
19./20. XI.	Četvrti bataljon Kordunaškog partizanskog odreda napao je i osvojio željezničku postaju u Vojniću koju je branilo sedamdesetak domobrana pod zapovjedništvom V. Tota. Partizani su zaplijenili ratni materijal, uništili postrojenja i prugu. (Baić 1980: 88–89)
21. XII.	CK KPJ i VŠ NOPOJ na čelu s Titom u Rudom u povodu Staljinova rođendana formiraju elitnu Prvu proletersku brigadu koja nosi komunističko znakovlje. (Tito 1982, VIII: 30)
	Početak ustaškog napada („zimse ofenzive”) s ciljem razbijanja partizanske opsade Vojnića i uništenja partizana oko Petrove gore. Operacijom zapovijedaju satnici A. Moškov i M. Luburić. U operaciji je ubijeno 1617 Srba i spaljena su sela Batinova Kosa, Bović, Bukovica, Čemernica, Čremušnica, Donji Sjeničak, Dugo Selo, Golinja, Gornji Sjeničak, Kirin, Kozarac, Lasinjski Sjeničak, Mala Trepča, Moravci, Ostrožin, Pješćanica, Prkos, Stipan, Šljivovac i Trepča. (Baić 1980: 101, 108)
21./22. XII.	Četvrti bataljon Kordunaškog partizanskog odreda u noći napada i uništava željezničku postaju u Utinji i dio pruge te ruši TT stupove. Partizani su zaplijenili ratni materijal, a domobrane pustili. (Baić 1980: 89)
	Ustaše hvataju i ubijaju šestotinjak stanovnika Dugog Sela, Prkosa, Trepče, Ostrožina i Stipana, među njima mnogo žena i djece. Velik je dio ljudi ubijen u šumi Brezje kraj Lasinje, a Romi iz Stipana ubijeni su kasnije, 31. prosinca, u Rakovu Potoku. (Baić 1980: 104, 647, 852, 857)
22. XII.	Ustaše ubijaju stotinjak stanovnika Trepče i Šljivovca, među njima mnogo žena i djece. (Baić 1980: 864, 877)
23./24. XII.	Ustaške jedinice zavladaše cestom Lasinja – Bović – Vrginmost. (Baić 1980: 104)
27. XII.	Ustaše ubijaju grupu žena iz Lasinje u Dugom Selu, a zajedno s talijanskim vojnicima tridesetak stanovnika Gornje Trstenice i Golinje. (Baić 1980: 103, 105, 495 itd.)
28. XII.	Ustaše iz Bučice i okolnih sela pod vodstvom B. Cerovskog s pojačanjima iz Zagreba ubijaju oko 250 prekrštenih Srba iz Gornjeg Taborišta, na groblju Sovinjak. Pobjegle su jedino tri djevojčice koje su odvedene da budu sluškinje ustašama u Glini. U isto vrijeme ustaše ubijaju 138 mještana Golinje te Donje i Gornje Trstenice. (Roksandić 1974: 839; Đurić 1988: 87)
	Ustaše ubijaju tridesetak mještana Bovića i Kozarca, među njima i desetak djece. (Baić 1980: 340 itd., 586 itd.)
30. XII.	Ustaše ubijaju 478 mještana Prkosa, koje su ranije pohvatale i nekoliko dana držale u Lasinji, među njima mnogo žena i djece, u šumi Brezje kraj Lasinje. (Baić 1980: 103)
	Ustaše ubijaju sedamdesetak Roma iz Lasinje i Desnog Sredička u Rakovu Potoku. (Baić 1980: 445 itd., 597 itd.)
31. XII.	Kod Bovića stiže poglavnik A. Pavelić s vojskovođom S. Kvaternikom, talijanskim generalom G. B. Oxiliom i pobočnikom E. Lisakom radi podizanja morala i inspekcije trupa za vrijeme ustaško-domobranske ofenzive. (Baić 1980: 106)

2. I.	Ustaše pogubljuju P. Nikolića, oružničkog narednika iz Lasinje, zajedno sa suprugom, dvojicom sinova i još nekolicinom ljudi, u šumi Matejić kod Banskog Kovačevca, zato što je pokušao upozoriti stanovništvo Prkosa na ustaški napad. (Baić 1980: 102, 597)
	Partizani prve čete prvog bataljona Banijskog partizanskog odreda ubijaju dvojicu i ranjavaju dvanaesticu ustaša u Vlahoviću. (Đurić 1988: 99)
4. I.	Partizani prve čete prvog bataljona Banijskog partizanskog odreda u zasjedi kod Dragotine ubijaju 15, ranjavaju 26 i zarobljavaju 14 pripadnika OS NDH iz Gline i Maje. (Đurić 1988: 100)
5. I.	Oružnici i ustaše iz oružničke postaje Obljaj vrše iznenadni napad na selo i ubijaju 20 mještana. (Đurić 1988: 100)
6. I.	Prvi bataljon Banijskog partizanskog odreda bezuspješno napada oružničku postaju Obljaj. Formiran je Treći bataljon Banijskog partizanskog odreda. (Đurić 1988: 100, 103)
	Otprilike u ovo vrijeme treća četa četvrtog bataljona Kordunaškog partizanskog odreda likvidira jednu ustaško-domobransku grupu u Gornjem Sjeničaku i jednu kod Padeškog mlina kraj G. Sjeničaka. (Baić 1980: 109)
7. I.	Ustaško-domobranske snage iz Bučice i Gline ubijaju više od stotinu ljudi u Trstenici. (Baić 1980: 885)
12. I.	Partizani zauzimaju Vojnić. Dio stanovništva koje je bilo u zbjegu na Petrovoj gori vraća se u naselja koja još nisu spaljena. (Baić 1980: 110)
15. I.	OS NDH i <i>Wehrmacht</i> započinju operaciju protiv partizana u jugoistočnoj Bosni. (Tito 1982, VIII: 299; Tomašević 2002: 413)
18. I.	Prvi bataljon Banijskog partizanskog odreda ponovno napada oružničku postaju u Obljaju. Pomaže im tristotinjak seljaka, a odbijen je pokušaj ustaša iz Gline da opkoljenima dopreme zalihe. (Đurić 1988: 101)
19. I.	Otprilike u ovo vrijeme rukovodstvo ustaško-domobransko-oružničkih snaga prestaje s operacijom koju je na Kordunu započelo 21. prosinca prošle godine i povlači svoje snage. (Baić 1980: 109)
20. I.	Ustaše ubijaju 73 starijih ljudi, žena i djece iz Batinove Kose i Bukovici u Ratkovića Strani kod Čemernice. (Baić 1980: 294)
	Štab Prvog domobranskog zbora u Sisku pokreće nekoliko akcija protiv trećeg bataljona Banijskog partizanskog odreda, koje traju do 30. siječnja, kako bi se zaštitile komunikacije na Baniji i u dolini Une. (Đurić 1988: 103–104)
22. I.	Ustaše ubijaju pedesetak mještana Starog Sela, kod Topuskog, u obližnjoj šumi Orlova. (Baić 1980: 820 itd.)
23. I.	Ustaške snage iz Topuskog i Vranovine razbijaju partizansku opsadu oružničke postaje u Obljaju. Potom su s oružnicima zapalile pola Obljaja i zaselke Crljen, Dukiće i Repice u Bosanskoj Bojni te uništile oružničku postaju u Obljaju. Prilikom povlačenja u Glinu, partizani prve čete prvog bataljona Banijskog partizanskog odreda kod Hajtića nanijeli su im osjetne gubitke. Neutralizacijom oružničke postaje u Obljaju partizanski teritorij proširen je od Vrnograča do Gline i Maje i od Vranovine do Dvora na Uni. (Đurić 1988: 101)
27. I.	Dio Blatuše, Podgorja i Perne zapaljen je u napadu Talijanske vojske i ustaša iz Vrginmosta i Topuskog, kojima su partizani ubili šest i ranili četiri vojnika. (Baić 1980: 115–116)
28./29. I.	Prva četa prvog bataljona Banijskog partizanskog odreda u napadu na Majski Trtnik ubija šest pripadnika OS NDH. (Đurić 1988: 106–107)

Literatura

- Ivan ANTONOVSKI, „Ustanak, formiranje i razvoj partizanskih vojnih formacija na području Siska i Banije 1941. godine”, *Sisak i Banija u revolucionarnom radničkom pokretu i ustanku 1941.* (ur. Katarina Babić, Bartol Biličić, Zlatko Čepo et. al.), Sisak : Zagreb 1974., 115–144.
- Duro ARALICA, *Ustaški pokolji Srba u glinskoj crkvi*, 2. izd., Beograd 2011.
- Dušan BAIĆ, *Kotar Vrginmost u Narodnooslobodilačkoj borbi 1941-1945*, predgovor Branko Mamula, Zagreb 1980.
- Milutin BALTIĆ, „Razvoj Komunističke partije i oružanog ustanka u glinskom kotaru”, *Glina. Glin-ski kraj kroz stoljeća* (ur. Drago Roksandić i Mira Kolar Dimitrijević), Glina 1988., 189–196.
- Juraj BATELJA, *Blaženi Alojzije Stepinac. Svjedok Evanđelja ljubavi. Životopis, dokumenti i svjedočanstva – prije, za vrijeme i nakon Drugog svjetskog rata*, knj. II: *Dokumenti I, br. 1.–399. (1933.–1943.)*, Zagreb 2010.
- Lew BEZIMENSKI [BESYMENSKI], *Stalin und Hitler. Das Pokerspiel der Diktatoren*, aus dem Russischen von Hilde und Helmut Ettinger, Berlin 2002.
- Stanko BJELAJAC, „Šamarički partizanski logor”, *Sisak i Banija u revolucionarnom radničkom pokretu i ustanku 1941.* (ur. Katarina Babić, Bartol Biličić, Zlatko Čepo et. al.), Sisak : Zagreb 1974., 689–710.
- Ljubo BOBAN, *Maček i politika Hrvatske seljačke stranke 1928–1941. Iz povijesti hrvatskog pitanja*, knj. I–II, Zagreb 1974.
- Winston CHURCHILL, *The Second World War*, vol. III: *The Grand Alliance*, London 1950.
- Zdravko DIZDAR, „Ljudski gubici logora Danica kraj Koprivnice”, *Časopis za suvremenu povijest* 34/2002., 47–75.
- Ljuban ĐURIĆ, *Banijski partizanski odredi 41–45*, Beograd 1988.
- Matko GLOBAČNIK, *Vrijeme ideoloških kolebanja. Komunistička partija Jugoslavije u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj od Travanjskog rata do napada nacističke Njemačke na Sovjetski Savez*, Zagreb 2019.
- Ivo i Slavko GOLDSTEIN, *Tito*, Zagreb 2015.
- Slavko GOLDSTEIN, *1941. Godina koja se vraća*, Zagreb 2007.
- Rade GRMUŠA, „Razvitak revolucionarnog pokreta i ustanka u selima južno od Gline”, *Sisak i Banija u revolucionarnom radničkom pokretu i ustanku 1941.* (ur. Katarina Babić, Bartol Biličić, Zlatko Čepo et. al.), Sisak : Zagreb 1974., 648–664.
- Mario JAREB, *Ustaško-domobranski pokret od nastanka do travnja 1941. godine*, Zagreb 2006.
- Ivan JELIĆ, *Komunistička partija Hrvatske 1937–1945*, sv. II, Zagreb 1982.
- Fikreta JELIĆ BUTIĆ, *Ustaše i Nezavisna Država Hrvatska 1941-1945*, Zagreb 1977.
- Marica KARAKAŠ OBRADOV, „Preseljavanje Slovena u NDH s posebnom osvrtom na Kordun i Baniju”, u ovome Zborniku, 361–369.
- Željko KARAUŁA, „Djelovanje Hrvatske seljačke zaštite u kotarima Glina i Vrginmost u drugoj polovini 1930-ih godina i početkom 1940-ih te u danima sloma Kraljevine Jugoslavije”, u ovome Zborniku, 111–120.
- Milan KOLJANIN, „Glina 1941: paradigma politike uništenja Srba u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj”, u ovome Zborniku, 201–246.
- Stephen KOTKIN, *Stalin. Waiting for Hitler 1928–1941*, London 2017.
- Matija KOVAČIĆ, prir., *Odmetnička zvjerstva i pustošenja u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*, Zagreb 1942.
- Gordana KRIVOKAPIĆ JOVIĆ, „Raslojavanja u Samostalnoj demokratskoj stranci u senci svetskoga rata: ‘Seljačko kolo’ 1939–1941”, u ovome Zborniku, 97–109.
- Bogdan KRIZMAN, *Ante Pavelić i ustaše*, 2. izd., Zagreb 1983.
- Bogdan KRIZMAN (prir.), *Jugoslavenske vlade u izbjeglištvu 1941–1943. Dokumenti*, knj. I, Zagreb 1981.
- Bogdan KRIZMAN, *NDH između Hitlera i Mussolinija*, 2. izd., Zagreb 1983.
- Peter LONGERICH, *Hitler. Biographie*, München 2015.
- Miljkan MASLIĆ, *Početak i razvoj ustanka naroda IV. rajona Korduna*, Zagreb 2010.

- Adam MATAIĆ (ur.), *Zakoni, zakonske odredbe i naredbe*, knj. I–III: *Od 11. travnja do 31. srpnja 1941.*, Zagreb 1941.
- Igor MRKALJ, „Slovenac među Hrvatima i Srbima: Franc Žužek, župnik u Glini, 1927. – 1955.”, *Tragovi* 1/2018., 124–165.
- Igor MRKALJ, „Život prije genocida: dr. Mirko Puk, odvjetnik i organizator ustaškog pokreta u Glini i glinskom kotaru”, u ovome Zborniku, 325–343.
- Vedran MUIĆ, „Organizacija i borbeno djelovanje oružanih snaga NDH na području kotara Glina i Vrginmost tokom 1941. godine”, u ovome Zborniku, 393–410.
- Krešimir REGAN, „Srpska politika u glinskom kraju za Banovine Hrvatske 1939. – 1941.”, u ovome Zborniku, 73–95.
- Đuro ROKSANDIĆ, „Teror ustaša u glinskom kotaru 1941. godine”, *Sisak i Banija u revolucionarnom radničkom pokretu i ustanku 1941.* (ur. Katarina Babić, Bartol Biličić, Zlatko Čepo et. al.), Sisak : Zagreb 1974., 812–842.
- Đuro ROKSANDIĆ, „Ustaški zločini u glinskom kotaru od 1941. do 1945. godine”, *Glina. Glinski kraj kroz stoljeća* (ur. Drago Roksandić i Mira Kolar-Dimitrijević), Glina 1988., 283–303.
- Alojzije STEPINAC, *Dnevnički zapisi Alojzija Stepinca 1934.–1945. Iz arhiva UDBA-e*, priredio Željko Karaula, Zagreb 2020.
- Filip ŠKILJAN, „Masovni vjerski prijelazi s pravoslavne na rimokatoličku vjeroispovijest na području Dubičkog i Gorskog arhidakonata i Pokupskog dekanata između 1941. – 1945.”, u ovome Zborniku, 371–391.
- Filip ŠKILJAN, „Organizirana prisilna iseljavanja Srba s Banije 1941. godine”, u ovome Zborniku, 345–360.
- Dragan ŠTEFANČIĆ i Stevo KLOBUČAR, „Ustaški teror u Glini 1941. godine”, *Sisak i Banija u revolucionarnom radničkom pokretu i ustanku 1941.* (ur. Katarina Babić, Bartol Biličić, Zlatko Čepo et. al.), Sisak : Zagreb 1974., 843–867.
- Josip Broz TITO, *Sabrana djela*, tom IV–VIII: *Decembar 1937 – 17. februar 1942.*, gl. ur. Pero Damjanović, Beograd 1982.
- Jozo TOMAŠEVIĆ [TOMASEVICH], *War and Revolution in Yugoslavia. Occupation and Collaboration*, Stanford 2001.
- Branko, VUJASINOVIĆ i Čedomir VIŠNJIĆ, *Glina 13. maja 1941. U povodu 70. godišnjice ustaškog zločina / Đuro ROKSANDIĆ, Spisak žrtava fašističkog terora godine 1941. kotara Glina*, Zagreb 2011.
- Jovan VUJOŠEVIĆ (ur.), *Zbornik dokumenata i podataka o narodno-oslobodilačkom ratu jugoslovenskih naroda*, tom V, knj. 1: *Borbe u Hrvatskoj 1941. god.*, Beograd 1952.
- Radomir VUJOŠEVIĆ (prir.), *Dokumenti centralnih organa KPJ. NOR i revolucija 1941–1945*, sv. I: 6. april – 15. septembar 1941., Beograd 1985.
- Đuro ZATEZALO, „Razvoj i rad organizacija KPJ i organa narodne vlasti u kotaru Glina 1941–1945. godine”, *Glina: glinski kraj kroz stoljeća* (ur. Drago Roksandić i Mira Kolar-Dimitrijević), Glina 1988., 197–213.
- Đuro ZATEZALO, *Radio sam svoj seljački i kovački posao. Svjedočanstva genocida*, Zagreb 2005.
- Aleksa ZLATOVIĆ i Đuro PETROVIĆ, „Općina Klasnić 1941.”, *Sisak i Banija u revolucionarnom radničkom pokretu i ustanku 1941.* (ur. Katarina Babić, Bartol Biličić, Zlatko Čepo et. al.), Sisak : Zagreb 1974., 755–769.